

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Анатолій ДІБРОВА

“13” червня 2025 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри банківської справи та
страхування

протокол №10 від “28” травня 2025 р.

Завідувач кафедри

Вікторія КОСТЮК

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Фінанси і кредит»

Юлія НЕГОДА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ТА ПРИВАТНИХ
ІНВЕСТИЦІЙ»**

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність Вибір університету

Освітня програма Вибір університету

Факультет Економічний

Розробники: *Ольга ФАЙЧУК, доцент кафедри банківської справи та
страхування, к.е.н., доцент*

Київ – 2025 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Економічний факультет
«13» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ТА ПРИВАТНИХ
ІНВЕСТИЦІЙ»**

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність Вибір університету

Освітня програма Вибір університету

Факультет Економічний

*Розробники: Ольга ФАЙЧУК, доцент кафедри банківської справи та
страхування, к.е.н., доцент*

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Основи фінансової грамотності та приватних інвестицій»

Навчальна дисципліна «Основи фінансової грамотності та приватних інвестицій» є вибірковою компонентою університету. Спрямована для формування знань щодо основних інструментів управління особистими фінансами та оволодіння здобувачами освіти навиків правильно розпоряджатися власними фінансами, планувати особистий бюджет та мінімізувати ризики, приймати зважені та розумні фінансові рішення можливостей розширення джерел власних доходів; планування і коригування власних видатків; формування подушки безпеки та особистих фінансових резервів, здійснення заощаджень. Крім того доцільність використання кредитних ресурсів, здійснення безпрограшного інвестування власних заощаджень при грамотному підході. А також, сприяння у формуванні системи знань з питань управління особистими фінансами у контексті забезпечення фінансової стійкості і фінансової незалежності громадян в умовах економічної нестабільності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>Вибір університету</i>	
Освітня програма	<i>Вибір університету</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	–	
Форма контролю	<i>залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	
Семестр	7	
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>2 год.</i>	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою курсу «Основи фінансової грамотності та приватних інвестицій» є формування у студентів здатності самостійно приймати обґрунтовані фінансові рішення, ефективно управляти особистими фінансами, планувати бюджет, створювати фінансові резерви та інвестувати заощадження з урахуванням можливих ризиків. Курс базується на фундаментальних знаннях з економіки, фінансів та банківської справи, поглиблюючи їх через практичне застосування в контексті особистої фінансової поведінки в умовах економічної нестабільності. Особлива увага приділяється вивченню сучасних інструментів управління доходами й видатками, використанню кредитних ресурсів, моделюванню фінансових цілей, а також стратегіям захисту фінансової стійкості та досягнення особистої фінансової незалежності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовий модуль 1. Фінансова грамотність як основа фінансової культури населення									
Тема 1. Сутність та значення фінансової грамотності. Введення до власних фінансів	1	15	2	2		-	-	-	-
Тема 2. Фінансова система та фінансові послуги	2	15	2	2		-	-	-	-
Тема 3. Кредит та його особливості	3	16	2	2		-	-	-	-
Тема 4. Податки та податкова культура	4	15	2	2		-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1		61	8	8	45	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Методика формування сімейного бюджету і планування особистих фінансів.									
Тема 5. Страхування та пенсійне забезпечення	5	15	2	2		-	-	-	-
Тема 6. Заощадження та приватні інвестиції	6	16	2	2		-	-	-	-
Тема 7. Власний бюджет та фінансове планування життя	7	15	2	2		-	-	-	-
Тема 8. Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека населення	8	13	1	1		-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2		59	7	7	45	-	-	-	-
УСЬОГО ГОДИН		120	15	15	90	-	-	-	-

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та значення фінансової грамотності. Введення до власних фінансів	2
2	Фінансова система та фінансові послуги	2
3	Кредит та його особливості	2
4	Податки та податкова культура	2
5	Страхування та пенсійне забезпечення	2
6	Заощадження та приватні інвестиції	2
7	Власний бюджет та фінансове планування життя	2
8	Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека населення	1
	<i>Всього</i>	<i>15</i>

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та значення фінансової грамотності. Введення до власних фінансів	2
2	Фінансова система та фінансові послуги	2
3	Кредит та його особливості	2
4	Податки та податкова культура	2
5	Страховання та пенсійне забезпечення	2
6	Заощадження та приватні інвестиції	2
7	Власний бюджет та фінансове планування життя	2
8	Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека населення	1
	<i>Всього</i>	<i>15</i>

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та значення фінансової грамотності. Введення до власних фінансів	45
2	Фінансова система та фінансові послуги	
3	Кредит та його особливості	
4	Податки та податкова культура	
5	Страховання та пенсійне забезпечення	45
6	Заощадження та приватні інвестиції	
7	Власний бюджет та фінансове планування життя	
8	Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека населення	90
	<i>Всього</i>	

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- захист практичних робіт;
- захист індивідуальних робіт.

7. Методи навчання.

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Фінансова грамотність як основа фінансової культури населення		
Практична робота 1. Сутність та значення фінансової грамотності. Введення до власних фінансів	<p><i>ПРН: 1, 16, 17, 22 У тому числі:</i> <i>Знати:</i> поняття і суть фінансової грамотності населення; мету і завдання фінансової грамотності.; світовий досвід країн в рішенні проблем по підвищенню рівня фінансовій грамотності населення; Основні елементи інфраструктури фінансового ринку; Орієнтувати та вміти обирати фінансові послуги відповідно до потреб; сутність грошей, кредиту та його особливостей; сутність податків. <i>Вміти</i> раціонально використовувати грошові ресурси на споживання. Розвивати культуру збереження з метою формування активів.</p>	10
Практична робота 2. Фінансова система та фінансові послуги		10
Практична робота 3. Кредит та його особливості		10
Практична робота 4. Податки та податкова культура		10
Самостійна робота 1		10
Модульна контрольна робота 1		50
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Методика формування сімейного бюджету і планування особистих фінансів.		
Практична робота 5. Страхування та пенсійне забезпечення	<p><i>ПРН: 1, 16, 17, 22 У тому числі:</i> <i>Знати:</i> сутність, види, мотиви та основні чинники заощаджень домогосподарств; <i>Аналізувати</i> динаміку заощаджень домогосподарств в Україні <i>Визначати:</i> роль заощаджень домогосподарств у розвитку економіки; <i>Знати:</i> сутність страхування та усвідомлювати важливість пенсійного забезпечення; переваги та недоліки обліку</p>	10
Практична робота 6. Заощадження та приватні інвестиції		10
Практична робота 7. Власний бюджет та фінансове планування життя		10

Практична робота 8. Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека населення	особистих фінансів; правила управління особистими фінансами. <i>Вміти</i> формувати та аналізувати дохідну та видаткову частини сімейного бюджету. <i>Визначати</i> їх сильні та слабкі сторони. <i>Надавати</i> пропозиції щодо додаткового наповнення та раціональної економії витрат.	10
Самостійна робота 2.	<i>Вивчити</i> способи планування сімейного бюджету та методи планування сімейного бюджету. <i>Здійснювати</i> ефективне використання грошових ресурсів для інвестування. <i>Оцінювати</i> важливості перетворення заощаджень у інвестиційний ресурс; <i>Вміти</i> здійснювати порівняльну характеристику основних напрямів інвестування заощаджень домогосподарств;	10
Модульна контрольна робота 2.	<i>Знати</i> системи надання гарантій вкладникам комерційних банків; Знати методи захисту приватних інвестицій.	50
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний курс дисципліни «Основи фінансової грамотності та приватних інвестицій». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3165>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Аллен Р. Множинні джерела доходу. 2020. 560 с.
2. Берещенко М. І., Довгань Л. П. Фінансова грамотність : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
3. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
4. Вайн С. Інвестиції та трейдинг. Формування індивідуального підходу до прийняття інвестиційних рішень. Альпіна, 2021. 665 с.
5. Віталє Д. Найбільший секрет, як робити гроші; з англ. пер. В. Басько. Львів, 2021. 128 с.
6. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
7. Електронна бібліотека НУБіП України. URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>
8. Інвестиційний банкінг: навч. посібник / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Б. І. Пишка. Київ : ДВНЗ «УБС», 2017. 490 с.
9. Канеман Д. Мислення швидке й повільне ; з англ. пер. М. Яковлєв. Київ : Наш формат, 2017. 479 с.
10. Карлін М. І., Цимбалюк І. О. Фінанси домогосподарств провідних країн світу : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 172 с.
11. Кові С. Р. 7 звичок надзвичайно ефективних людей: потужні інструменти розвитку особистості ; пер. з англ. О. Любенко. 2-ге вид., стер. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. 382 с.

12. Освітній сайт «Гаразд». URL: <https://harazd.bank.gov.ua>
13. Офіційний веб-портал Верховної Ради України.
URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
14. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України.
URL: <https://mof.gov.ua/uk/>
15. Офіційний сайт Національного банку України. URL:
<https://bank.gov.ua>
16. Податковий кодекс України: Закони від 02.12.2010 №2755-VI.
Відомості Верховної Ради України. 2011. № 15–16, № 17.
17. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу: Постанова Правління Національного банку України від 19.05.2020 № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-20#Text>
18. Рікардз Дж. Валютні війни. Витоки наступної світової кризи / пер. з англ. Д. Таворівський. Київ : Наш формат, 2018. 327 с.
19. Трейсі Б. Досягнення максимуму. 12 принципів ; з англ. пер. Т. Фролов. Київ : КСД, 2020. 256 с.
20. Фергюсон Н. Еволюція грошей. Фінансова історія світу / пер. з англ. К. Диса. Київ : Наш формат, 2017. 380 с.
21. Фінансово-економічна грамотність : підручник : у 2-х ч. / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихора, д-ра екон. наук, проф. О. В. Димченка. Ч. 1 : Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України. Київ : Кондор, 2017. 1024 с.
22. Чанг Ха-Джун. Економіка. Інструкція з використання / пер. з англ. А. Лапін. Київ : Наш формат, 2016. 400 с.
23. Шефер Б. Шлях до фінансової свободи ; з англ. пер. А. Конік. Львів : Видавництво Старого Лева, 2018. 344 с.
24. Шпак Н. О., Ярошевич Н. Б., Побурин О. С. Інвестиції, гроші та кредит : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.
25. Your Money Matters / J. Chapman, S. Jones, E. Waller, R. Winnard, L. Booth. London : Young Money, 2018. 110 с.